

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 365

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita voitaisiin keskittää KV

3556/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Työllisyyspalvelujohtaja Taisto Tuominen, puh. 044 482 6976

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa

Liike Nyt Lahti valtuustoryhmän aloite 13.6.2022:

”Esitämme, että Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä eri työllistämispalvelujen ja PPHykym (myöhemmin toimijana uusi hyvinvointialue ”Päijät-Sote”) ja/tai muiden mahdollisten asiaan osallisten toimijoiden kanssa,

kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita voitaisiin keskittää siten, että ne palvelisivat nuoren työllistettävän tulevaisuutta kokonaisvaltaisesti. Onko nuorelle työllistettävälle osoitettu henkilötaho, joka on tietoinen nuoreen kohdistuvista kaikista palveluista (esimerkiksi myös nuoreen kohdistuvista terveydenhuollon palveluista, sosiaalitoimen palveluista ym. eli kuinka koordinoitusti moniammatillinen yhteistyöstä kokonaisuutena toimii) ja suunnittelee ja laatiiko sama henkilö nuorelle yhdessä nuoren kanssa tavoitteellisen suunnitelman tulevaisuuteen, johon nuori sitoutuu. Missä määrin ”yhden luukun periaate” toteutuu nuoreen työllistettävään kohdistuvissa palvelutarjonnassa? Kuinka nuoren ympäristö huomioidaan palvelutarjonnassa ja onko tätä mahdollista osallistaa enemmän?”

Lausunto

Lausunnon valmisteluun liittyen Konsernihallinnon Elinvoima- ja työllisyyspalvelualueen Työllisyyspalvelut-yksikkö kutsui mukaan yhteiseen valmisteluun Sivistyksen palvelualueen Nuorisopalvelut-yksikön edustajia. Lisäksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä pyydettiin toimittamaan kirjallisesti näkemyksiä valtuustoaloitteeseen liittyen. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä ei toimittanut näkemyksiään lausunnon valmistelua varten. Valmistelutyö toteutettiin elo-syyskuun aikana.

Yhteisissä palavereissa todettiin, ettei nykyisillä henkilöstöresursseilla ole mahdollista laajentaa Nuorisopalveluiden (nuorten työ- ja valmennuspalveluiden) ja Työllisyyspalveluiden Ohjaamon avoinna oloaika. Valmistelutyön yhteydessä kävi ilmi, etteivät myöskään nykyiset toimitilat mahdollista keskittämään palveluita samaan fyysiseen tilaan esimerkiksi Palvelutorille tai Nuorisopalvelujen Kirkkokatu 21:n

toimitilaan. Asiakaspalvelun toimivuuden kannalta nuorten työllistymiseen liittyvät palvelut koottaisiin samaan fyysiseen paikkaan.

Työllisyyspalveluiden omavalmentajat vastaavat osaltaan asiakkaansa yksilöllisestä palvelupolusta ja tekevät työllistymissuunnitelman yhteistyössä nuoren kanssa nuoren lähtökohtien pohjalta sekä ohjaavat tarvittaviin työllistymistä edistäviin palveluihin. Nuori voi itsenäisesti päättää esim. työnhakuveloitteen täyttävistä työnhauista, mutta saa myös omavalmentajalta tukea työnhakuun. Muiden palveluiden palvelusuunnitelma tehdään aina yhdessä nuoren kanssa työllistymissuunnitelman mukaisesti edistämään työllistymissuunnitelman toteutumista. Jos palvelun aikana havaitaan tarve muuttaa asiakkaan työllistymissuunnitelmaa, tehdään se yhteistyössä omavalmentajan kanssa. Palveluprosessin tavoitteena on työllistymisen lisäksi valmentaa nuorta valtaistumaan niin että hän pystyy toimimaan itsenäisesti.

Omavalmentajan havaitessa työllisyysuunnitelmaa laadittaessa asiakkaan tilanteen sellaiseksi, ettei siirtymä koulutukseen tai työhön ole asiakkaalle ajankohtaista ja muut kriteerit täyttyvät (mm. työttömyyden kesto) voidaan asiakkaalle laatia aktivointisuunnitelma kolmikantaisesti, yleensä sosiaalitoimen työntekijän kanssa. Aktivointisuunnitteluprosessin osalta on Lahdessa vielä parannettavaa ja kehitämme edelleen arjen yhteistyön muotoja PHHYKYn kanssa.

Nuori on myös mahdollista ohjata työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun (TYP), jossa TE-toimisto tai kuntakokeilu, PHHYKY ja Kansaneläkelaitos toimivat yhdessä vastaten työttömien palvelutarpeiden ja palvelukokonaisuuksien suunnittelusta sekä työllistymisprosessin etenemisestä.

Vuoden 2021 alkupuolella nuorten matalan kynnyksen palvelu Lahden Ohjaamo siirrettiin Nuorisopalvelusta Työllisyyden kuntakokeiluun. Tuolloin Ohjaamo siirtyi Kirkkokatu 21:sta Aleksanterinkatu 18:n Palvelutorille, jossa sijaitsee myös muita kaupungin matalan kynnyksen palveluita. Palvelutori on helposti asiakkaiden saavutettavissa keskeisen sijainnin vuoksi. Samassa yhteydessä sekä kaupungin ja TE-toimiston palkkaamia työntekijöitä siirrettiin Ohjaamosta kuntakokeilun omavalmentajan tehtäviin. Ohjaamossa toimii TE-palvelujen hallinnoiman psykososiaalisen tuen Onni-hankkeen työntekijöitä, jotka keskittyvät varsinkin sellaisiin nuoriin, joilla on eniten haasteita arjessa oman jaksamisen ja sosiaalisten suhteiden kanssa. Onni-hankkeen hallinnoijana toimiva Uudenmaan TE-toimisto on lisännyt Onni-hankkeen asiantuntijaresursseja keväällä 2022. Hankkeen toteuttamalle psykososiaalisen tuen asiakastyölle on suuri tarve ja Onni-hankkeen työntekijöillä ovat ajanvarauskalenterit täynnä.

Ohjaamo tarjoaa myös koulutusohjausta nuorille Palvelutorilla. Palvelu tarjotaan Koulutuskeskus Salpauksesta, joka on osoittanut työntekijän Ohjaamon käyttöön. Koulutusohjaus on yksilöohjausta, joka lähtee asiakkaan tarpeista. Apua nuori saa esimerkiksi eri koulutuspolkuihin ja opiskelumuotoihin, opintoihin hakemisessa ja alan vaihtamiseen liittyvissä aiheissa.

Lahdessa on nuorille tarjolla myös henkilökohtaista valmennusta kohti opiskelu- ja työelämää Kelan järjestämän NUOTTI-valmennuksen muodossa. NUOTTI-valmennusta tarjoaa useampi taho Lahdessa. Tapaamiset ovat henkilökohtaisia ja tunnin kestoisia tapaamisia on enintään 20 kappaletta. NUOTTI-valmennukseen ohjataan Lahden seudun kuntakokeilusta asiakkaita, joilla ei esimerkiksi ole vielä soveltuvaa

opiskelualaa tai työpaikkaa, tai jos opinnot ovat keskeytyneet tai vaarassa keskeytyä ja muutenkin sellaisissa tilanteissa, joissa tulevaisuuden suunnitelmat ovat vielä epäselviä. Nuori voi myös itse olla yhteydessä suoraan Kelaan tai vaikkapa Ohjaamon tai Etsivän nuorisotyön työntekijän kanssa.

EU:n yleinen tietosuojasetus (GDPR) tuli voimaan 25.5.2018. Henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi. Henkilötietoja on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä saa käsitellä myöhemmin näiden tarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Tietosuojasetus vaikuttaa nuorten palveluiden ja työllisyyden kuntakokeilun sekä muiden nuorten palveluja tuottavien tahojen keskinäiseen tiedon vaihtoon. Vaikka nuorten palvelut olisi keskitetty yhteen yksikköön, niin silti tietojen käsittelyä rajoittaa EU:n yleisen tietosuojasetuksen 5. artiklan mukainen käyttötarkoitussidonnaisuus.

Vaikka nuorten työllistämiseen liittyvät palvelut ovat hallinnollisesti sijoitettuna kaupungin eri palvelualueille, niin sen ei nähdä hankaloittavan nuorten asiakaspalvelun saavutettavuutta, eikä käytännön arjen yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Työllisyyspalveluiden palkkatukityöllistämisen varatuista määrärahoista on osoitettu määrärahoja Nuorisopalveluiden toteuttamien nuorten työ- ja valmennuspalveluiden käyttöön. Johtopäätöksenä voidaan todeta, ettei asiakaspalvelun sujuvuuden kannalta ole välitöntä tarvetta toimintojen hallinnolliselle siirrolle, mutta asia tulee ottaa uudelleen arvioitavaksi viimeistään TE-palvelun siirron valmistelutyön yhteydessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä TE-palveluiden siirrosta paikallistasolle. TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. TE-palveluiden siirto paikallistasolle vuoden 2025 alussa mahdollistaa työllisyyspalveluiden kehittämisen myös nuorten palvelujen osalta työllisyydenhoidon paikallisen ekosysteemin tiiviiksi osaksi. TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle lokakuussa 2022. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1.1.2025. Kunnilla on jo nyt varsin hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja työllisyyden kuntakokeilun kautta. Kuntakokeilun toiminnan ja kokeilukulttuurin kautta mahdollistetaan palvelujen kehitystyö.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -